

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

Test No : 6

BOOKLET NO : 238348

प्रश्नपुस्तिका

C14

एकूण प्रश्न : १००

एकूण गुण : १००

वेळ : २ दोन तास

शालेय पुस्तके (६ वी ते १० वी) इतिहास, भूगोल, सामान्य विज्ञान

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
  - (2) आपल्या परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
परीक्षा-क्रमांक									
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक	
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
  - (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1,2,3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
  - (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
  - (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
  - (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांचा गुण दिले जातील. तसेच “ उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे 25% किंवा 1/4 गुण वजा करण्यात येतील”.

Where Imagination Meets Reality...!!

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिध्द करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “ परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुध्दा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

परीक्षार्थीचे स्व-आकलन

अ.क्र.	विषयाचे नाव	एकूण प्रश्न	मी सोडवलेले प्रश्न	बरोबर	चुक	कोणत्या घटकावर चुकले	चुकलेल्या घटकासाठी अभ्यासाचे केलेले नियोजन

* मी अशी खात्री देतो की चुकलेल्या घटकांवरती अभ्यास करुन भविष्यात त्या चुका टाढेल.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

Where Imagination Meets Reality...!!

Q.1) योग्य जोडया जुळवा.

सजीव

- अ) गाय
- ब) जास्वंद
- क) कुत्रा
- ड) ज्वारी

वैज्ञानिक नाव

- I) कॅनिस फॅमिल्यरिस
- II) बोस टॉअरस
- III) हिबिस्कस, रोझा-सायनेन्सिस
- IV) सॉर्घम व्हलगेर

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	II	III	IV	I
2)	II	III	I	IV
3)	IV	I	III	II
4)	II	IV	I	III

Q.1) 1) Match the following pairs

Organisms

- A) Cow
- B) Shoeback plant
- C) Dog
- D) Jawar

Scientific name

- I) Caninus familiaris
- II) Bose toarus
- III) Hibiscus rosa sinenses
- IV) Sorgham vulgar

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	II	III	IV	I
2)	II	III	I	IV
3)	IV	I	III	II
4)	II	IV	I	III

Q.2) फुलांच्या अवयवांबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) निदलपुंज हे पाकळ्यांनी बनलेले असते.
- ब) दलपुंज हे हिरव्या रंगाचे आवरण असते.
- क) जायांगामध्ये कुक्षी, कुक्षीवृंत व अंडाशय असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त क योग्य
- 2) फक्त ब योग्य
- 3) फक्त अ योग्य
- 4) वरीलपैकी सर्व योग्य

Q.2) Regarding flower organs consider following statements.

- A) Pedicel is made up of petals of a flower.
- B) Sepal is green colored outer covering.
- C) Gynoecium is made up of ovary, ovule and style.

Answer options

1) Only C correct	2) Only B correct
3) Only A correct	4) All of the above correct

Q.3) अ) हवेचे तापमान वाढल्यास हवेची बाष्प धरून ठेवण्याची क्षमतासुद्धा वाढते.

ब) हवेच्या दाबालाच वातावरणाचा दाब असे म्हटले जाते.

क) वातावरणाचा दाब सर्व दिशांनी असमान असतो.

वरीलपैकी अयोग्य विधान / विधाने ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब	2) ब व क
3) अ व क	4) फक्त क

Q.3) A) Vapour carrying capacity of air increases with respect to temperature of air.

B) Air pressure is also known as atmospheric pressure.

C) Atmospheric pressure is not same at all places or directions.

From the above options choose the correct one.

Answer options

1) A and B	2) B and C
3) A and C	4) Only C

Q.4) खालीलपैकी कोणते पोषकद्रव्य वनस्पतींमध्ये प्रमुख संप्रेरक घटकांची निर्मिती करतो?

पर्यायी उत्तरे :

1) मॅग्नेशियम	2) मॅंगनीज	3) फॉस्फरस	4) नायट्रोजन

Q.4) In plants which of the following micro nutrient creates important hormones?

Answer options

1) Magnesium	2) Manganese	3) Phosphorus	4) Nitrogen

Q.5) खालीलपैकी कीटकभक्षी वनस्पती कोणत्या ?

अ) घटपर्णी (Pitcher plant)

ब) व्हीनस फ्लायट्रॅप (Venus Flytrap)

क) ड्रॉसेरा (Drosera)

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब	2) फक्त ब व क
3) अ, ब, क	4) फक्त क

Q.5) Which of the following plants are insectivorous?

A) Pitcher plant

B) Venus flytrap

C) Drosera

Answer options

1) Only A and B	2) Only B and C
3) A, B, C	4) Only C

Q.6) औद्योगिक प्रक्रियांमध्ये मुक्त होणारे जड धातू, क्षार, शोषून घेण्यासाठी .....हे किण्व वापरतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) सॅकरोमायसिस सेरेविसी	2) अल्कॅनिव्होरेक्स
3) यारोविया लायपोलिटिका	4) यीस्ट

Q.6) To absorb heavy metals and minerals which are created in different industrialisation procedures _____ yeast is commonly used.

Answer options

1) Sacromyces serevecae	2) Alcanievorax
3) Yaroviya lipolitica	4) Yeast

Q.7) पुढीलपैकी कोणता रोग हा जीवाणूजन्य रोग नाही?

- अ) विषमज्वर   ब) पटकी   क) क्षयरोग   ड) कुष्ठरोग   इ) डेंग्यू

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ   2) फक्त इ   3) फक्त अ व इ   4) फक्त क

Q.7) Which of the following is not bacterial disease?

- A) Typhoid   B) Cholera   C) Tuberculosis   D) Leprosy   E) Dengue

Answer options

1) Only A	2) Only E
3) Only A and E	4) Only C

Q.8) योग्य जोडया जुळवा.

अ) जागतिक हृदय दिन	1) 7 एप्रिल
ब) जागतिक मधुमेह दिन	2) 14 नोव्हेंबर
क) जागतिक रक्तदान दिन	3) 29 सप्टेंबर
ड) जागतिक आरोग्य दिन	4) 14 जून

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	4	2	3	1
2)	4	3	2	1
3)	3	4	2	1
4)	3	2	4	1

Q.8) Correctly match following pairs.

A) World heart day	1) 7th April
B) World diabetes day	2) 14th November
C) World blood donation day	3) 29th September
D) World health day	4) 14th June

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	4	2	3	1
2)	4	3	2	1
3)	3	4	2	1
4)	3	2	4	1

Q.9) पुढीलपैकी कोणते वर्णन हे तांबड्या रक्तपेशीचे अचूक वर्णन आहे ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अंडाकृती, द्विअंतर्वक्री, केंद्रकविरहित
- 2) अंडाकृती, द्विबहिर्वक्री, केंद्रकसहित
- 3) वर्तुळाकार, द्विअंतर्वक्री, केंद्रकसहित
- 4) वर्तुळाकार, द्विअंतर्वक्री, केंद्रकविरहित

Q.9) Which of the following description correctly match with the description of RBCs?

Answer options

- 1) Oval, biconcave, having no centre
- 2) Oval, biconvex, having centre
- 3) Circular, biconcave, having centre
- 4) Circular, biconcave, having no centre

Q.10) पुढील विधानांपैकी योग्य विधान / ने ओळखा.

- अ) ध्वनीच्या प्रसारासाठी माध्यमाची आवश्यकता असते.
- ब) कोणत्याही माध्यमाचे तापमान वाढविले तर ध्वनीचा वेग घटतो.
- क) माध्यमाची घनता वाढविल्यास ध्वनीचा वेगही वाढतो.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ योग्य	2) फक्त ब योग्य
3) फक्त अ व ब योग्य	4) वरीलपैकी सर्व

Q.10) From the following statements find correct statements?

- A) Medium is necessary for the transmission of sound.
- B) If we increase the temperature of medium then speed of sound will decrease.

C) Increase in density of medium will lead to increase in speed of sound.

Answer options

1) Only A correct	2) Only B correct
3) Only A and B correct	4) All of the above correct

Q.11) मार्श गॅस म्हणजेच.....होय.

पर्यायी उत्तरे :

1) मिथेन	2) इथिलिन	3) इथेन	4) प्रोपेन

Q. 11) Marsh gas is _____.

Answer options

1) Methane	2) Ethylene	3) Ethane	4) Propane

Q.12) अयोग्य विधाने ओळखा.

- अ) गॅमा किरणे प्रभारहित असतात.
ब) बीटा किरणांवर एक ऋण प्रभार असतो.
क) अल्फा किरणांवर दोन धन प्रभार असतात.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ	2) फक्त ब	3) फक्त क	4) एकही नाही.

Q.12) Find out incorrect statements.

- A) Gamma rays are chargeless.
B) Beta rays are having one negative charge.
C) Alpha rays are having two positive charges.

Answer options

1) Only A	2) Only B
3) Only C	4) None of the above

Q.13) पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) चिकटण्याची प्रक्रिया टाळण्यासाठी स्वयंपाकाची भांडी व औद्योगिक उपकरणांमध्ये मुलामा देण्यासाठी टेफ्लॉनचा वापर करतात.
ब) टेफ्लॉन हा विसंवाहकता हा गुणधर्म दर्शवितो.
क) टेफ्लॉनचे रासायनिक नाव टेट्राफ्ल्यूओरोइथिलिन असे आहे.
ड) पॉलीटेट्राफ्ल्यूओरोइथिलिन हे टेफ्लॉनचे बहुवारिक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब अयोग्य	2) ब व क अयोग्य
3) क व ड अयोग्य	4) क व ड अयोग्य

Q.13) Consider following statements.

- A) To prevent from sticking cooking utensils and industrial instruments are coated with Teflon.
- B) Teflon is non conductible.
- C) Scientific name of teflon is Tetrafluroethelyne.
- D) Ploytetrafluroethylene is polymer of Teflon.

Answer options

- 1) A and B Incorrect
- 2) B and C Incorrect
- 3) A and D Incorrect
- 4) C and D Incorrect

Q.14) आयनीभवन शक्तीनुसार खालील किरणांचा चढता क्रम लावा.

- A) अल्फा किरणे
- B) गॅमा किरणे
- C) बीटा किरणे

पर्यायी उत्तरे :

- 1) A B C
- 2) B C A
- 3) B A C
- 4) C A B

Q.14) Arrange in ascending order with respect to their ionization power.

- A) Alpha rays
- B) Gamma rays
- C) Beta rays

Answer option

- 1) A B C
- 2) B C A
- 3) B A C
- 4) C A B

Q.15) प्लॅस्टिकचे प्रकार आणि उपयोग यांच्या योग्य जोड्या लावा.

प्लॅस्टिकचे प्रकार

उपयोग

अ) पॉलीस्टाइरीन (PS)	I) फर्निचर
ब) पॉलीइथिलीन (PE)	II) वाहनांच्या सीट्स
क) पॉलीविनाईल क्लोराइड (PVC)	III) विद्युतउपकरणांचे उष्मारोधक भाग
ड) पॉलीयुरेथेन	IV) दुधाच्या पिशव्या

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	III	IV	II	I
2)	III	IV	I	II
3)	IV	III	II	I
4)	IV	III	I	II

Q.15) Match the following pairs.

Types of plastic

- A) Polystyrene
- B) Polyethylene
- C) Polyvinyl chloride
- D) Polyurethane

Uses

- 1) Furniture
- 2) Seats of vehicles
- 3) Insulating parts of electronic devices
- 4) Milk packets

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	III	IV	II	I
2)	III	IV	I	II
3)	IV	III	II	I
4)	IV	III	I	II

Q.16) पुढीलपैकी योग्य विधाने ओळखा.

- अ) टर्नर सिंड्रोम या विकृतीमध्ये प्रजननेंद्रियांची वाढ पूर्ण झालेली नसल्याने ते पुरुष प्रजननक्षम नसतात.
- ब) क्लाइनफेल्टर्स सिंड्रोम फक्त पुरुषांना होतो व असे पुरुष अल्पविकसित असतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ
- 2) फक्त ब
- 3) फक्त अ व ब
- 4) दोन्हीही विधाने अयोग्य

Q.16) Consider following statements.

- A) In Turner syndrome sex organs are not completely developed due to which those males are not reproductive.
- B) Klinefelters syndrome is found only in males and this type of males are under developed.

Answer options

- 1) Only A correct
- 2) Only B correct
- 3) Only A and B correct
- 4) Both Statements are incorrect

Q.17) डोबेरायनरने सांगितलेल्या त्रिकाचा योग्य गट ओळखा.

- अ) लिथियम, सोडिअम, पोटॅशियम
- ब) कॅल्शियम, ब्रोमीन, बेरियम
- क) क्लोरीन, ब्रोमीन, आयोडीन
- ब) सल्फर, सेलेनियम, टेल्युरियम

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व क योग्य
- 2) ब व क योग्य
- 3) अ व ड योग्य
- 4) अ, क व ड योग्य

Q.17) Find out correct group of Doberiners triads.

- A) Lithium, Sodium Potassium
- B) Calcium, Bromine, Barium
- C) Chlorine, Bromine, Iodine
- D) Sulphur, Selenium, Tellurium

Answer options

- 1) A and C correct
- 2) B and C correct
- 3) A and D correct
- 4) A, C and D correct

Q.18) सिकल सेल ॲनिमिया या रोगामध्ये हिमोग्लोबिन मधील ग्लुटॅमिक आम्लाची जागा.....घेतो.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) हिस्टामाईन
- 2) पॅन्थोथेनिक ॲसिड
- 3) व्हॅलिन
- 4) ॲलेनीन

Q.18) Insickel cell anaemia Glutamic acid in haemoglobin is replaced by__.

Answer options

- 1) Histamine
- 2) Pantothenic acid
- 3) Valine
- 4) Alenine

Q.19) विद्युतप्रभाराचे SI पद्धतीतील एकक कोणते?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) कुलोम
- 2) ॲम्पियर
- 3) वोल्ट
- 4) यापैकी नाही.

Q.19) SI unit of electric charge is ____?

Answer options

- 1) Colomb
- 2) Ampere
- 3) Volt
- 4) None of the above

Q.20) अभिक्रियेचा वेग हा खालीलपैकी कशावर अवलंबून असतो?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अभिक्रियाकारकांच्या कणांचा आकार
- 2) उत्प्रेरके
- 3) अभिक्रियाकारकांची संहती
- 4) वरीलपैकी सर्व

Q.20) Rate of reaction is dependent on which of the following factors?

Answer options

- 1) Particle size of reactants
- 2) Catalyst
- 3) Concentration of reactants
- 4) All of the above

Q.21) वनस्पतींतील संप्रेरके व त्यांचे परिणाम यांच्या योग्य जोड्या लावा.

संप्रेरके

परिणाम

अ) ऑक्सिन्स	I) वनस्पतींची वाढ रोखणे
ब) जिबरेलीन	II) पेशी विभाजनासाठी
क) सायटोकायनीन्स	III) खोडाच्या वाढीसाठी
ड) ॲबसिसीक ॲसिड	IV) पेशी विवर्धनासाठी

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	I	II	IV	III
2)	IV	I	II	III
3)	IV	III	II	I
4)	I	III	II	I

Q.21) Plant hormones and their effects, regarding this match following pairs.

Plant Hormones

Effect

A) Auxines	I) to control plant growth
B) Giberlines	II) cell division
C) Cytokinins	III) growth of plant stem
D) Abisic acid	IV) cell growth

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	I	II	IV	III
2)	IV	I	II	III
3)	IV	III	II	I
4)	I	III	II	I

Q.22) वृक्काबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

अ) डावे वृक्क हे उजव्या वृक्कापेक्षा थोडे खाली असते.

ब) वृक्कात गाळण्याची मूलभूत क्रिया करणाऱ्या घटकाला नेफ्रॉन म्हणतात.

क) रेनिन या विकराद्वारे रक्तदाब नियंत्रित ठेवला जातो.

पर्यायी उत्तरे :

1) ब व क अयोग्य नाहीत.	2) अ व ब अयोग्य नाही.
3) अ व क अयोग्य नाहीत.	4) वरीलपैकी सर्व योग्य

Q.22) Regarding kidneys consider following statements.

- A) Left kidney is slightly downwards than right kidney.
B) Basic unit of kidney is called as nephron.
C) Renin enzyme is responsible for controlling blood pressure.

Answer options

1) B and C are not incorrect	2) A and B are not incorrect
3) A and C are not incorrect	4) All of the above are correct

Q.23) खालीलपैकी कोणते आम्ल वेदनाशामक म्हणून वापरले जाते ?

पर्यायी उत्तरे :

1) सॅलिसायलिक आम्ल	2) ड्युप्रिन
3) ड्रायक्लोरो डायफेनिल ट्रायक्लोरो इथेन	4) नायट्रिक ॲसिड

Q.23) Which of the following acid is used as pain killer?

Answer options

1) Salicylic acid	2) Duprin
3) Dichloro diphenyl trichloro ethane	4) Nitric acid

Q.24) पीयूषिका ग्रंथीद्वारे खालीलपैकी कोणती संप्रेरके स्रवली जातात ?

अ) थायराॅक्झीन	ब) प्रोलॅक्टिन	क) पॅराथॉर्मोन
ड) प्रोजेस्टेरॉन	इ) ल्युटीनायझिंग हार्मोन	फ) ॲक्सीटोसीन

पर्यायी उत्तरे :

1) अ, ब, क	2) क, ड, इ
3) ब, इ, फ	4) अ, क, इ

Q.24) Which of the following hormones are secreted by pituitary gland?

A) Thyroxine	B) Prolactin	C) Parathormone
D) Progesterone	E) Leutinisng hormone	F) Oxytocin

Answer options

1) A, B, C	2) C, D, E
3) B, E, F	4) A, C, E

Q.25) अंडी देणाऱ्या कोंबड्यांची जात खालीलपैकी कोणती ?

पर्यायी उत्तरे :

1) ब्लॅक रॉक	2) आयर्लंड रेड
3) लेगहॉर्न	4) लॉन्ग

Q.25) Which of the following type of chickens are known for egg bearing?

Answer options

1) Blackrock	2) Ireland red
3) Leghorn	4) Long

Q.26) न्यूटन या शास्त्रज्ञाने सांगितलेल्या गतीविषयक नियमांबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) फिरणारा पंखा विद्युत पुरवठा बंद केल्यावरसुद्धा थोडावेळ फिरत राहतो, हे गतीविषयक दुसऱ्या नियमाचे उदाहरण आहे.
- ब) बलाचे मापन करण्याची पद्धत न्यूटनच्या गतीविषयक तिसऱ्या नियमावर आधारित आहे.
- क) गतीविषयक पहिल्या नियमाला 'जडत्वाचा नियम' असेही म्हणतात.
- ड) अग्नीबाणाचे प्रक्षेपण हे गतीविषयक तिसऱ्या नियमाचे उदाहरण आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब योग्य नाहीत.	2) ब व क योग्य नाहीत.
3) क व ड योग्य नाहीत.	4) वरीलपैकी एकही योग्य नाही.

Q.26) Consider the following statements regarding Newton's laws of motion.

- A) Revolving fan keeps revolving after we cut off its electricity this is one of the example of second law of motion.
- B) Counting force is dependent on Newton's third law of motion.
- C) Newton's first law of motion is also called as law of inertia.
- D) Missile launching is example of Newton's third law of motion.

Answer options

1) A and B are not correct	2) B and C are not correct
3) C and D are not correct	4) None of the above is correct

Q.27) खालीलपैकी कोणत्या राजधातू चा उपयोग उत्प्रेरक म्हणून होतो ?

- अ) सोने   ब) चांदी   क) प्लॅटिनम   ड) पॅलेडिअम

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब	2) ब व क
3) क व ड	4) अ व क

Q.27) Which of the following noble metal is used as catalyst?

- A) Gold   B) Silver   C) Platinum   D) Palladium

Answer options

1) A and B	2) B and C
3) C and D	4) A and C

Q.28) खालीलपैकी विस्तृत क्षेत्र प्रतिजैविक कोणते ?

पर्यायी उत्तरे :

1) टेट्रासायक्लीन	2) जेंटामायसिन	3) वरील 1 व 2	4) वरीलपैकी एकही नाही.

Q.28) Which of the following is broad spectrum antibiotic?

Answer options

1) Tetracycline	2) Zentamycine	3) 1 and 2 both	4) None of the above

Q.29)

- अ) दाढी करण्यासाठी वापरायचा आरसा हा अंतर्गोल असतो.
- ब) मोटार व मोटरसायकलीचा आरसा हा बहिर्गोल असतो.
- क) बहिर्वक्र आरशांमुळे वस्तूच्या मूळ आकारापेक्षा लहान प्रतिमा तयार होतात.
- ड) आरशामुळे मिळणारी जी प्रक्रिया पडद्यावर घेता येते तिला वास्तव प्रतिमा म्हणतात.
- वरीलपैकी अयोग्य विधान / ने ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब	2) फक्त क व ड
3) अ, ब, क	4) वरीलपैकी एकही नाही.

Q.29)

- A) Mirror used for shaving is always concave mirror.
B) Mirror of motors and motorcycles is always convex mirror.
C) Image formed due to convex mirror is always smaller than its original shape and size
D) Image formed due to mirror, which can be taken on sheet or a platform is always real.

Choose incorrect options from the above once.

Answer options

1) Only A and B	2) Only C and D
3) Only A,B,C	4) None of the above

Q.30) वैशिष्ट्यांवरून पदार्थ ओळखा.

- अ) निसर्गतः सापडणारा काळे, मऊ, ठिसूळ व गुळगुळीत पदार्थ
ब) आतील संपूर्ण स्तरात मुक्त इलेक्ट्रॉन फिरत असतात, म्हणून विद्युतवाहक आहे.
क) बहुतांश द्रावकांत विरघळत नाही.
ड) वंगण तयार करण्यासाठी वापर

पर्यायी उत्तरे :

1) फुलरिन	2) ग्रीस	3) ग्रेफाइट	4) दगडी कोळसा

Q.30) According to following characteristics find out correct substance.

- A) Substance is naturally found has black colour, soft, brittle and smooth
B) In interior free electrons are revolving hence this substance is good conductor of electricity.
C) This substance do not dissolve in most of the solvents.
D) Used for making lubricant.

Answer options

1) Fulrines	2) Greece	3) Graphite	4) Coal

Q.31) मुक्तपतनाबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) मुक्तपतनात सुरवातीचा वेग शून्य असतो.
ब) मुक्तपतन सामान्यतः हवेतच होते.
क) कोणत्याही दोन वस्तू एकाच उंचीवरून खाली सोडल्यास, एकाच वेळेस जमिनीवर पोहोचतात.
वरीलपैकी अयोग्य नसलेली विधाने ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व क	2) फक्त अ व ब
3) फक्त ब व क	4) वरीलपैकी सर्व

Q.31) Consider following statements regarding free fall.

- A) It's initial speed is always zero.
- B) Free fall is generally seen in air
- C) When any two substances are thrown from a same height then they will reach at ground at same time.

Find out statement which is not incorrect

- 1) Only A and C
- 2) Only A and B
- 3) Only B and C
- 4) All of the above

Q.32) फ्रेंच शास्त्रज्ञ जीन बाप्टीस्ट लॅमार्क यांनी मानवी उत्क्रांतीबद्दल मांडलेला सिद्धांत खालीलपैकी कोणता ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) सजीवांच्या सर्व जाती समान पूर्वजांपासून क्रमाक्रमाने व हजारो वर्षांच्या कालाखंडानंतर विकसित झाल्या आहेत.
- 2) उत्क्रांती होत असताना सजीवांच्या शरीररचनेत बदल होतात व त्या बदलांमागे त्या जीवाने केलेला प्रयत्न किंवा केलेला आळस कारणीभूत असतो.
- 3) एका जातीपासून दुसरी नवीन जात निर्माण होण्यास जनुकीय बदल कारणीभूत असतो..
- 4) या सिद्धांतानुसार पहिला सजीव पदार्थ पृथ्वीवर समुद्रात निर्माण झाला.

Q.32) Which of the following theory is put forth by French scientist John Baptist Lamark.

Answer options

- 1) All species of living organisms are serially developed in a thousand years time from same ancestors.
- 2) In the process of evolution he find changes in body of living organism these changes depend on efforts of that living organism or laziness of that organism.
- 3) Genetic development is only responsible for creating a new,better species from old one.
- 4) According to this theory first living organism was created on earth in sea.

Q.33) शरीराचे अनेक तुकडे तुकडे होऊन प्रत्येक तुकडा नवजात सजीव म्हणून जीवन जगू लागतो.हे प्रजनन ..... प्रकारचे आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) पुनर्जनन
- 2) खंडीभवन
- 3) शाकीय प्रजनन
- 4) बीजाणू निर्मिती

Q.33) Body is divided in many parts and each part acts as a newborn living organism this type of reproduction is called as__

Answer options

- 1) Regeneration
- 2) Fragmentation
- 3) Vegetative breeding
- 4) Spore formation

Q.34) खालीलपैकी संवेदनशील प्रजाती कोणत्या ?

- अ) रेड पांडा   ब) लायन टेल्ड वानर   क) पट्टेरी वाघ   ड) तणमोर   इ) गीरचे सिंह

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, क   2) ब, क, ड   3) क व इ   4) अ व ब

Q.34) Which of the following are sensitive species?

- A) Red panda   B) Lion tailed monkey   C) Striped tiger   D) Tanmore   E) Gir lion

Answer options

- 1) A, B, C   2) B, C, D   3) C and E   4) A and B

Q.35) आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील पर्यावरणीय संस्था व त्यांचे मुख्यालय यांच्या योग्य जोड्या लावा.

संस्था

मुख्यालय

अ) संयुक्त राष्ट्रसंघ पर्यावरण कार्यक्रम(UNEP)	I) सोंगडो(दक्षिण कोरिया)
ब) बर्ड लाइफ इंटरनॅशनल	II) जिनिव्हा
क) हरित हवामान निधी	III) केंब्रिज
ड) इंटरगव्हर्नमेंटल पॅनेल ऑन क्लायमेट चेंज	IV) नैरोबी(केनिया)

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1) II	I	III	IV	
2) I	II	III	IV	
3) III	I	II	IV	
4) IV	III	I	II	

Q.35) International environmental organisations and their headquarters are given.

Correctly match pairs.

Organisations

Headquarter

A) United Nations environmental programme.	I) Songdo (South Korea)
B) Bird life international.	II) Geneva
C) Green environment fund.	III) Cambridge
D) Intergovernmental panel on climate change.	IV) Nairobi (Kenya)

Answer Options :

	A	B	C	D
1) II	I	III	IV	
2) I	II	III	IV	
3) III	I	II	IV	
4) IV	III	I	II	

Q.36) जलविद्युत निर्मिती केंद्राचे ठिकाण व राज्य यांबद्दल अयोग्य जोडी ओळखा.

विभाग	राज्य
1) कोयना	महाराष्ट्र
2) टेहरी	उत्तराखंड
3) श्रीशैलम	तामिळनाडू
4) नाथप्पा झाक्री	हिमाचल प्रदेश

Q.36) Hydroelectric power plant and states are given below. Pick out wrongly match pair.

Hydroelectric power plant	State
1) Koyna	Maharashtra
2) Tehri	Uttarakhand
3) Srisaillam	Tamilnadu
4) Nathappa zakri	Himachal Pradesh

Q.37) सूक्ष्मजैविक क्रियेने मिळवलेल्या पदार्थांपैकी कोणता पदार्थ मधुमेही रुग्णांना उपयुक्त आहे?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) बीटा कॅरोटीन   2) पॉलीसॅक्झाईडस   3) झायलीटॉल   4) पेपरमिंट

Q. 37) Which of the following substance which is used for diabetic patients and is created by microbial activities ?

Answer options

- 1) Beta carotene   2) Polysaccharides   3) Zaylitol   4) Papermint

Q.38) जनुकीय तंत्रज्ञान वापरून निर्माण करण्यात आलेली सोमॅटोस्टॅटिन व इरिथ्रोपॉथेटिन ही प्रथिने अनुक्रमे कोणत्या रोगांवर उपयोगी पडतात ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) टेंगूपणा व अॅनिमिया   2) कॅन्सर व हिमोफिलिया
3) अॅनिमिया व हिमोफिलिया   4) कॅन्सर व मधुमेह

Q.38) Somatostatin and erythropoietin are the proteins which are created by using genetic technology.

Answer options

- 1) Stunted growth, Anaemia   2) Cancer , Haemophilia
3) Anaemia , Haemophilia   4) Cancer, Diabetes

Q.39) डायनॅमो या यंत्राचा उपयोग कशासाठी केला जातो ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) उष्णता उर्जेचे विद्युत उर्जेत रूपांतर करणे.
2) यांत्रिक ऊर्जेचे विद्युत ऊर्जेत रूपांतर करणे.

3) वाय्यांची शक्ती व गती मोजणे.

4) पाण्याच्या बाष्पीभवनाचा दर मोजणे.

Q.39) Dynamo instrument is used for following____

Answer options

- 1) To convert heat energy into electrical energy.
- 2) Convert mechanical energy in electric energy.
- 3) To measure air power and speed.
- 4) To measure rate of water vapourisation.

Q.40) आधुनिक आवर्तसारणीमध्ये मूलद्रव्यांची मांडणी ही त्यांच्या .....नुसार करतात.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अणुवस्तुमान
- 2) न्यूट्रॉनची संख्या
- 3) अणुअंक
- 4) गुणधर्म

Q.40) In modern periodic table elements are arranged according to_____.

Answer options

- 1) Atomic weight
- 2) Number of neutrons
- 3) Atomic number
- 4) Characteristics

Q.41) हडप्पा संस्कृतीतील मुद्रांवर खालीलपैकी कोणता प्राणी दिसत नाही?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) गाय
- 2) हत्ती
- 3) गेंडा
- 4) वाघ

Q.41) On Harappa culture seals we do not found which of the following animal?

Answer options

- 1) Cow
- 2) Elephant
- 3) Rhinos
- 4) Tiger

Q.42) हडप्पोत्तर काळामध्ये दक्षिण सौराष्ट्रात.....व ईशान्य सौराष्ट्रात.....या संस्कृती होत्या.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ताम्रपाषाण संस्कृती व प्रभास संस्कृती
- 2) ताम्रपाषाण संस्कृती व सावलदा संस्कृती
- 3) प्रभास संस्कृती व रंगपूर संस्कृती
- 4) ताम्रपाषाण संस्कृती व मालवा संस्कृती

Q.42) After Harappa civilization South Saurashtra___ and North East Saurashtra___ had these cultures.

Answer options

- 1) Stone- copper culture and Prabhas culture.
- 2) Stone- copper culture and Sawalda culture.
- 3) Prabhas culture and Rangpur culture.
- 4) Stone-copper culture and Malwa culture.

Q.43) नदया व त्यांच्या वैदिक नावांच्या जोडया लावा.

वैदिक नाव

नदया

अ) शतद्रु

1) झेलम

ब) परुष्णी

2) सतलज

क) अक्सिनी

3) रावी

ड) वितास्ता

4) चिनाब

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	1	2	3	4
2)	3	2	4	1
3)	2	3	4	1
4)	3	2	1	4

Q.43) Match the following pairs.

Vedic names

Rivers

A) Satadru

1) Jhelam

B) Parushni

2) Satlaj

C) Aksini

3) Ravi

D) Vitasta

4) Chinab

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	1	2	3	4
2)	3	2	4	1
3)	2	3	4	1
4)	3	2	1	4

Q.44) 'महाअठ्ठकुल' म्हणजे खालीलपैकी कोणते महाजनपद होय ?

पर्यायी उत्तरे :

1) मल्य

2) वृज्जी

3) चेदी

4) कुरु

Q.44) "Mahaatthalkul" means which of the following mahajanpada?

Answer options

1) Malya

2) Vrujji

3) Chedi

4) Kuru

Q.45) प्राचीन भारतावरील परकीय आक्रमणासंदर्भात कालानुक्रमे योग्य पर्याय निवडा.

पर्यायी उत्तरे :

1) ग्रीक-शक-कुशाण

2) ग्रीक-कुशाण-शक

3) शक-ग्रीक-कुशाण

4) शक-कुशाण-ग्रीक

Q.45) According to ancient India's foreign invasions arrange the following once according to their correct timeline.

Answer options

1) Greek, Shak, Kushan	2) Greek, Kushan, Shak
3) Shak, Greek, Kushan	4) Shak, Kushan, Greek

Q.46) 'प्रगति' (1929) या साप्ताहिकाचे संपादक खालीलपैकी कोण होते ?

पर्यायी उत्तरे :

1) बाळशास्त्री जांभेकर	2) त्र्यंबक शंकर शेजवलकर
3) गोपाळ हरी देशमुख	4) यापैकी नाही.

Q.46) Who was the editor of weekly 'Pragati' (1929) ?

Answer options

1) Balshastri Jambhekar	2) Trimbak Shankar Shejwalkar
3) Gopal Hari Deshmukh	4) Krushnaji Prabhakar Khadilkar

Q.47) खालील वर्णनावरून व्यक्ती ओळखा.

- अ) मराठी रंगभूमीचे जनक म्हणून ओळखले जातात.
ब) 'सीतास्वयंवर' हे त्यांनी रंगभूमीवर आणलेले पहिले नाटक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) अण्णासाहेब किर्लोस्कर	2) विष्णुदास भावे
3) श्रीपाद कोल्हटकर	4) कृष्णाजी प्रभाकर खाडीलकर

Q.47) According to following description select person.

- A) He is also known as father of Marathi rang bhoomi.
B) Sita swayamvar was the first organised by him.

Answer options

1) Annasaheb Kirloskar	2) Vishnudas Bhawe
3) Shripad Kolhatkar	4) Krushnaji Prabhakar Khadilkar

Q.48) इस्त्रोने पूर्णतः भारतात बनवलेला पहिला दूरसंचार उपग्रह कोणता ?

पर्यायी उत्तरे :

1) अॅपल	2) भास्कर 1	3) इन्सॅट	4) आर्यभट्ट

Q.48) Which telecom satellite was indigenously developed by ISRO?

Answer options

1) Apple	2) Bhaskar 1	3) Insat	4) Aryabhata

Q.49) ब्राम्हो समाजाच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत?

- अ) कर्मकांडास विरोध केला.
- ब) अद्वैतवादी विचारसारणी विकसित केली.
- क) वेद अलिखित आहेत या विचाराचा प्रसार केला.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व ब
- 2) ब व क
- 3) अ व क
- 4) वरीलपैकी सर्व

Q.49) Regarding Brahmo Samaj which of the following statements are true?

- A) They opposed rituals
- B) They developed theory of monotheism
- C) Also they supported ideology that Vedas are non written.

Answer options

- 1) Only A and B
- 2) Only B and C
- 3) Only A and C
- 4) All of the above

Q.50) .....यांनी रत्नागिरी येथे हिंदू धर्मातील सर्व जातींना मुक्त प्रवेश असणाऱ्या पतित पावन मंदिराची निर्मिती केली.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) विनायक दामोदर सावरकर
- 2) केशव बळीराम हेडगेवार
- 3) रामकृष्ण परमहंस
- 4) महर्षी धोंडो केशव कर्वे

Q.50) _____ created temple name Patit Pavan Mandir at Ratnagiri which was open for all cast of Hindu religion.

Answer options

- 1) Vinayak Damodar Savarkar
- 2) Keshav Baliram Hedgewar
- 3) Ramakrishna Paramhans
- 4) Mahrshi Dhondo Keshav Karve

Q.51) १९२७ मध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांनी सुरु केलेले 'बहिष्कृत भारत' हे काय होते?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) मासिक
- 2) दैनिक
- 3) साप्ताहिक
- 4) प्राक्षिक

Q.51) In 1927 Dr. Babasaheb Ambedkar started "Bahishkrut Bharat" what was it?

Answer options

- 1) Monthly
- 2) Daily
- 3) Weekly
- 4) Fortnightly

Q.52) वर्णनावरून व्यक्ती ओळखा.

- अ) त्याने भारतात नोकरशाहीची निर्मिती केली.
- ब) कंपनीच्या अधिकाऱ्यांनी खासगी व्यापार करू नये, असा नियम त्याने घालून दिला व त्यासाठी त्याने अधिकाऱ्यांचे पगार वाढविले.

क) प्रशासनाच्या सोईसाठी त्याने इंग्रजांच्या ताब्यातील प्रदेशांची जिल्हावार विभागणी केली.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) रॉबर्ट क्लार्क 2) लॉर्ड बेंटिंक 3) लॉर्ड एल्फिन्स्टन 4) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस

Q.52) Find out the person according to its description?

- A) Created civil services in India
B) He created law that company officials should not involve themselves in private trade for the same reason he increased their salaries.
C) He divided complete region in British possession in districts for the administrative convenience.

Answer Options

- 1) Robert Clive 2) Lord William Bentinck
3) Lord Elphinstone 4) Lord Cornwallis

Q.53) 'हे स्वराज्य नव्हे आणि त्याचा पायाही नव्हे' अशा शब्दात लोकमान्य टिळकांनी कोणत्या कायद्यावर टीका केली ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) मॉन्टेग्यू चेम्सफोर्ड कायदा १९१९ 2) मोर्ले मिंटो सुधारणा कायदा १९०९
3) भारत सरकार कायदा १९३५ 4) यापैकी नाही.

Q.53) "This is not independence not even its base " in these words Lokmanya Tilak criticised which act?

Answer options

- 1) Montygu Chelmsford Act 1919 2) Morley Minto Act 1909
3) Government of India Act 1935 4) None of the above

Q.54) छोडो भारत चळवळीच्या बाबतीत पुढील विधाने विचारात घ्या.

अ) राष्ट्रीय सभेच्या कार्यकारणीने भारतातील ब्रिटिश सत्ता ताबडतोब संपुष्टात आणून भारताला स्वातंत्र्य देण्याची मागणी करणारा ठराव संमत केला.

ब) हा ठराव नागपूर येथे १४ जुलै १९४२ रोजी संमत केला गेला.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त ब योग्य 2) फक्त अ अयोग्य
3) अ व ब योग्य 4) अ व ब अयोग्य आहेत.

Q.54) Consider the following statements regarding Quit India Movement?

- A) Working committee of Rashtriya Sabha passed a resolution that British government in India should come to end immediately and India must get its freedom.
B) This resolution was passed at Nagpur on 14 July 1942.

Answer options

- 1) Only B correct 2) Only A correct
3) A and B both correct 4) A and B both incorrect

Q.55) आझाद हिंद सेनेबाबत पुढीलपैकी योग्य विधाने ओळखा.

- अ) रासबिहारी बोस यांनी लक्ष्मी स्वामीनाथन यांच्या मदतीने भारतीय सैनिकांची एक पलटण तयार केली.
- ब) १९४३ च्या ऑक्टोबरमध्ये नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांनी सिंगापूर येथे आझाद हिंद सरकारची स्थापना केली.
- क) कॅप्टन लक्ष्मी स्वामीनाथन या 'झाशीची राणी' महिला पथकाच्या प्रमुख होत्या.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ योग्य
- 2) फक्त ब योग्य
- 3) अ व ब योग्य
- 4) ब व क योग्य

Q.55) Regarding Azad Hind Sena consider following statements and find out correct one.

- A) With the help of Captain Lakshmi Swaminathan Ras Bihari Bose created army of Indian soldiers.
- B) In 1943 October Netaji Subhash Chandra Bose established Azad Hind government at Singapore.
- C) Captain Lakshmi Swaminathan was head of 'Queen of Jhansi' female troop.

Answer options

- 1) Only A correct
- 2) Only B correct
- 3) A and B both correct
- 4) B and C both correct

Q.56) क्रांतिकारी चळवळींबाबत पुढील विधाने विचारात घ्या व त्यांपैकी योग्य विधान ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अमेरिका व कॅनडा येथील भारतीयांनी 'गदर' संघटनेची स्थापना केली होती.
- 2) १९०८ साली खुदीराम बोस व प्रफुल्ल चाकी या इंडिया हाऊस च्या सदस्यांनी किंगजफोर्ड या न्यायाधीशाला ठार करण्याची योजना आखली.
- 3) वासुदेव बळवंत फडके यांनी मुंडा आदिवासींना संघटित महाराष्ट्रात इंग्रजांविरुद्ध बंड पुकारले.
- 4) वरीलपैकी सर्व अयोग्य नाहीत.

Q.56) Consider falling statements regarding revolutionary movement and find out correct once.

- 1) In America and Canada Indians established Gadar organization.
- 2) In 1908 Khudiram Bose and Prafullkumar Chaki (members of India house) make a plan to kill kingsford.
- 3) Vasudev Balwant Fadke organised Munda tribes and started revolution against British government in Maharashtra.
- 4) All of the above are incorrect

Q.57) पंढरपूरचे विठ्ठल मंदिर दलितांसाठी खुले करावे, यासाठी कोणी पंढरपूर येथे आमरण उपोषण केले होते. ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) प्रा.एन जी.रंगा
- 2) शाहू महाराज
- 3) साने गुरुजी
- 4) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

Q.57) Who started till the death fast for opening Vitthal Mandir of Pandharpur.

Answer options

1) Professor N.G. Ranga	2) Shahu Maharaj
3) Sane guruji	4) Dr. Babasaheb Ambedkar

Q.58) 'द हिस्टरी ऑफ ब्रिटिश इंडिया' या ग्रंथाचे लेखन खालीलपैकी कोणी लिहिले ?

पर्यायी उत्तरे :

1) विल्यम जोन्स	2) मॅक्सम्युलर	3) जेम्स मिल	4) माउंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन

Q.58) Who wrote book the "History of British India"?

Answer options

1) William Jones	2) Max Mueller	3) James Mill	4) Mount Stuwart Elphinstone

Q.59) .....ही कला अश्मयुगीन काळापासुन अखंडितपणे चालत आलेली परंपरा आहे.

पर्यायी उत्तरे :

1) लोककला	2) अभिजात कला	3) नाटयकला	4) 1 व 2 दोन्ही

Q.59) _____ art tradition is followed since stone age?

Answer options

1) Folk art	2) Classical art
3) Drama	4) Both 1 and 2

Q.60) 'वेसर' शैली ही कोणत्या दोन शैलीमधून विकसित झालेली आहे ?

पर्यायी उत्तरे :

1) इंडो-ग्रीक	2) नागर-द्राविड	3) मथुरा-गांधार	4) ग्रीक-पर्शियन

Q.60) "Vaisar" tradition is developed from which of the two traditions?

Answer options

1) Indo - Greek	2) Nagar - Dravid
3) Mathura - Gandhar	4) Greek - Persian

Q.61) महानुभव पंथाचे अनुयायी व त्यांनी केलेल्या रचना यांच्या योग्य जोड्या लावा.

अनुयायी

- अ) महदंबा
ब) दामोदर पंडित
क) भास्करभट्ट बोरीकर
ड) नरेंद्र

रचना

- I) शिशुपालवध
II) धवळे
III) वच्छाहरण
IV) रुक्मिणी स्वयंवर

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	II	I	III	IV
2)	II	III	I	IV
3)	III	II	I	IV
4)	I	II	III	IV

Q.61) Match the following pairs

Follwers of Mahanubhav Panth

Books

A) Mahdamba

I) ShishupalVadh

B) Damodar Pandit

II) Dhavale

C) Bhaskarbhatt Borikar

III) Vacchaharan

D) Narendra

IV) Rukminiswayamvar

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	II	I	III	IV
2)	II	III	I	IV
3)	III	II	I	IV
4)	I	II	III	IV

Q.62) “कोसबाडच्या टेकडीवरून” हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

पर्यायी उत्तरे :

1) ताराबाई मोडक

2) अनुताई वाघ

3) गोदावरी परुळेकर

4) यापैकी नाही.

Q.62) Book named “Kosbadchya Tekdivarun” written by___?

Answer options

1) Tarabai Modak

2) Anutai wagh

3) Godavari Parulekar

4) None of the above

Q.63) मध्ययुगीन महाराष्ट्रातील सत्ता व राज्य यांच्या योग्य जोड्या लावा.

सत्ता

राज्य

अ) होयसळ

I) कर्नाटक

ब) काकतीय

II) आंध्र

क) यादव

III) महाराष्ट्र

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क
1)	III	I	II
2)	I	III	II
3)	II	I	III
4)	I	II	III

Q.63) Match the following pairs

Dynasty

- A) Hoysal
- B) Kaktiy
- C) Yadav

State

- I) Karnataka
- II) Andhra
- III) Maharashtra

Answer Options :

	A	B	C
1)	III	I	II
2)	I	III	II
3)	II	I	III
4)	I	II	III

Q.64)

- अ) संत नरसी मेहता यांना गुजराती भाषेचे आदयकवी मानले जाते.
- ब) संत मीराबाई यांनी राजस्थानी व गुजराती भाषेतून भक्तीरचना केली आहे.
- क) संत रसखान यांनी कृष्णभक्ती वर काव्यरचना केली.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब योग्य	2) ब व क योग्य
3) अ व क योग्य	4) सर्व योग्य

Q.64)

- A) Saint Narsi Mehta is considered as father of Gujarati poetry.
- B) Saint Mirabai composed poems in Rajasthani and Gujarati language.
- C) Saint Ras Khan composed his poems on Krishna.

Answer options

1) A and B correct	2) B and C correct
3) A and C correct	4) All of the above

Q.65) नवाश्मयुगासंदर्भात पुढील विधानांचा विचार करा.

- अ) मिठाच्या व्यापारामुळे नवाश्मयुगात व्यापार विस्तार करण्यास मदत झाली.
- ब) मृत व्यक्तीला घरात व घराच्या अंगणात पुरत असत.
- क) मातीची भांडी व मातीच्या वस्तू घरातील स्त्रियांनी हाताने घडवलेल्या होत्या.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व क योग्य	2) ब व क योग्य
3) ब व अ योग्य	4) सर्व योग्य

Q.65) Regarding Neolithic age consider following statements.

- A) Trade of Salt helped to expand trading business.
- B) Dead peoples were buried in house and in the courtyard of house.

C) Clay pots and clay things were made by females of the house.

Answer options

1) A and C correct	2) B and C correct
3) B and A correct	4) All of the above correct

Q.66) पुढीलपैकी योग्य विधान / ने ओळखा.

- अ) समुद्रगुप्ताने केलेले पराक्रम व मिळवलेले विजय यांचे वर्णन प्रयाग स्तंभालेखात सविस्तर दिलेले आहेत.
ब) फाहियान हा चिनी प्रवासी दुसऱ्या चंद्रगुप्ताच्या काळात भारतात आला होता.
क) समुद्रगुप्त सतार वादनात प्रवीण होता.

पर्यायी उत्तरे :

1) अ व ब योग्य	2) अ व क योग्य
3) ब व क योग्य	4) सर्व योग्य

Q.66) Choose correct statements from the following.

- A) Victories of Samudragupta are described in Prayag columnist.
B) Fahiyana a Chinese traveller came to India in the reign of Chandragupta II.
C) Samudragupta was master in playing Satar.

Answer options

1) A and B correct	2) A and C correct
3) B and C correct	4) All of the above correct

Q.67) “महाराष्ट्राचे लोक मानी आहेत.” असे कोणी म्हटले आहे ?

पर्यायी उत्तरे :

1) फाहियान	2) हर्षवर्धन	3) युआन श्वांग	4) मिनीअंडर

Q.67) Peoples of Maharashtra respectable this statement is said by___?

Answer options

1) Fahiyana	2) Harshvardhan	3) Yuan Shwang	4) Miniander

Q.68) भारतातील प्रसिद्ध संग्रहालये व त्याचे ठिकाण यांच्या योग्य जोड्या लावा.

संग्रहालय

- अ) द कॅलिको म्युझियम ऑफ टेक्साइल्स
ब) सालारजंग म्युझियम
क) इंडियन म्युझियम
ड) नॅशनल म्युझियम

ठिकाण

- I) दिल्ली
II) अहमदाबाद
III) कोलकाता
IV) हैदराबाद

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	II	IV	III	I
2)	IV	II	III	I
3)	I	II	III	IV
4)	III	II	I	IV

Q.68) Match the following pairs.

Museum

Place

- A) The calico museum of textiles
B) Salar Jung museum
C) Indian museum
D) National museum

- I) Delhi
II) Ahmedabad
III) Kolkata
IV) Hyderabad

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	II	IV	III	I
2)	IV	II	III	I
3)	I	II	III	IV
4)	III	II	I	IV

Q.69) भारतीय राष्ट्रीय सभेबद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) २५ डिसेंबर १८८५ रोजी मुंबईतील गोकुळदास तेजपाल संस्कृत पाठशाळेत राष्ट्रीय सभेचे पहिले अधिवेशन भरवण्यात आले.
ब) भारतातील ७२ प्रतिनिधी या अधिवेशनासाठी उपस्थित होते.
क) सर अलन ऑक्टोव्हिन ह्यूम हे राष्ट्रीय सभेचे पहिले अध्यक्ष होते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व ब अयोग्य
2) ब व क अयोग्य
3) फक्त क अयोग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

Q.69) Consider the following statements regarding Indian National Congress.

- A) On 25th December 1885 first session of Indian national Congress was held at Gokuldas Tejpal Sanskrit pathshala Mumbai.
B) 72 representatives were present from all over India.
C) Sir Alan Octavian Hume was the first President of Indian National Congress.

Answer options

- 1) A and B incorrect
2) B and C incorrect
3) Only C incorrect
4) All of the above correct

Q.70) खालील वर्णनावरून व्यक्ती ओळखा.

अ) त्यांनी १९०५ मध्ये भारत सेवक समाजाची स्थापना केली.

ब) त्यांनी लोकांमध्ये देशभक्ती निर्माण करून स्वार्थत्यागाची शिकवण दिली.

पर्यायी उत्तरे :

1) गोपाळकृष्ण गोखले

2) गोपाळ गणेश आगरकर

3) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

4) फिरोजशाह मेहता

Q.70) Find out the person referring the following description.

A) He established Indian Sevak samaj in 1905.

B) He preached nationalism and selfless service of the nation.

Answer options

1) Gopal Krishna Gokhale

2) Gopal Ganesh Agarkar

3) Surendranath Banerjee

4) Firoz Shah Mehta

Q.71) पुढीलपैकी कोणते विधान / ने योग्य आहेत ?

अ) पृथ्वीच्या परिभ्रमणामुळे पृथ्वीवर दिवस व रात्र स्थिती निर्माण होते.

ब) पृथ्वीच्या परिवलनामुळे दिवस-रात्रीची असमानता दिसून येते.

क) पृथ्वीच्या परिभ्रमणामुळे ऋतूंची निर्मिती होते.

ड) पृथ्वी पश्चिमेकडून पूर्वेकडे फिरते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ व ब

2) फक्त ब व क

3) फक्त क व ड

4) फक्त अ व क

Q.71) Choose the correct option from the following statements.

A) Due to revolution of Earth we see day and night situation on earth.

B) Due to circulation of Earth differences in days and nights is seen.

C) Due to revolution of earth we see seasons.

D) Earth revolves from west to east.

Answer options

1) Only A and B

2) Only B and C

3) Only C and D

4) Only A and C

Q.72) कोणत्या अक्षवृत्तांपर्यंत सूर्यकिरणे लंबरूप पडतात ?

पर्यायी उत्तरे :

1) कर्कवृत्त व मकरवृत्त

2) कर्कवृत्त व विषुववृत्त

3) विषुववृत्त व मकरवृत्त

4) आर्क्टिकवृत्त व अंटार्क्टिकवृत्त

Q.72) Which latitudes are having perpendicular sunlight?

Answer options

- 1) Tropic of Cancer and Tropic of Capricorn   2) Tropic of Cancer and Equator
3) Equator and Tropic of Capricorn   4) Arctic circle and Antarctic circle

Q.73) मृत समुद्र खालीलपैकी कोणत्या दोन देशांच्या सीमेवर आहे ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) इस्राईल व इराण   2) इस्राईल व जॉर्डन
3) इराण व इटली   4) इराण व जॉर्डन

Q.73) Dead sea is situated on the borders of two Nations, which are they?

Answer options

- 1) Israel and Iran   2) Israel and Jordan
3) Iran and Italy   4) Iran And Jordan

Q.74) महासागरांबाबत पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) पॅसिफिक व हिंदी महासागरांतील प्रवाह प्रणालीत सारखेपणा आहे.
ब) हिंदी महासागर उत्तरेकडे भूवेष्टित आहे.
क) हिंदी महासागराचे विषुववृत्तामुळे उत्तर व दक्षिण असे दोन भाग होतात.
ड) हिंदी महासागरावर मान्सून वाऱ्यांचा मोठा प्रभाव आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व ब योग्य   2) ब व क योग्य
3) अ, ब, क योग्य   4) ब, क, ड योग्य

Q.74) Consider the following statements regarding oceans?

- A) There is some type of similarity in sea currents of Pacific and Hindi ocean.
B) Indian Ocean is landlocked to the North side.
C) Due to equator Indian ocean is divided into North and South.
D) Indian ocean has major impact of monsoon currents.

Answer options

- 1) A and B correct   2) B and C correct
3) A, B, C correct   4) B, C, D correct

Q.75) पुढीलपैकी योग्य उदाहरणे ओळखा.

- अ) गरम झालेल्या पाण्याची क्षारता कमी असते.
ब) गरम झालेल्या पाण्याची घनता जास्त असते.
क) गरम पाण्याची क्षारता जास्त असते.
ड) गरम पाण्याची घनता कमी असते.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब   2) फक्त ब व क
3) फक्त अ व ड   4) फक्त ब व ड

Q.75) Choose correct statements from following statements.

- A) Salinity of hot water is less.
- B) Density of hot water is higher.
- C) Salinity of cold water is higher.
- D) Density of cold water is higher.

Answer options

- 1) A and B correct
- 2) B and C correct
- 3) A and D correct
- 4) B and D correct

Q.76) भस्मीकरणाची प्रक्रिया खालीलपैकी कशामुळे घडून येते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) क्षारांचे रासायनिक अवक्षेपण झाल्यामुळे
- 2) खडकातील लोहाचा पाण्याशी संपर्क झाल्यामुळे
- 3) तापमान व पाणी यांचा खडकांशी संपर्क झाल्यामुळे
- 4) वरच्या खडकाचा दाब खालच्या थरावर पडल्यामुळे

Q.76) Erosion is seen due to ___?

Answer options

- 1) Due to leaching of salts.
- 2) Due to contact of water with iron from basic rocks.
- 3) Due to the impact of temperature and water with rocks.
- 4) Due to the pressure of upper rocks on lower strata of rocks.

Q.77) 21 मार्च व 22 सप्टेंबर या दिवशी खालीलपैकी कोणत्या अक्षवृत्तावर सर्वात जास्त सौरऊर्जा मिळते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) $23\frac{1}{2}^{\circ}$
- 2) 45°
- 3) $66\frac{1}{2}^{\circ}$
- 4) 0°

Q.77) On 21st of March and 22nd of September on which latitude we will get highest amount of solar energy?

Answer options

- 1) $23\frac{1}{2}^{\circ}$
- 2) 45°
- 3) $66\frac{1}{2}^{\circ}$
- 4) 0°

Q.78) ऑस्ट्रेलिया खंडाच्या पूर्वभागात असलेल्या एकमेव पर्वतश्रेणीस काय नाव आहे ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) ट्रान्स अंटार्क्टिक रांग
- 2) ऑस्ट्रेलियन आल्प्स
- 3) ग्रेट डिव्हायडिंग रेंज
- 4) अँपेलेशियन पर्वतरांग

Q.78) Write down the name of mountain range which is found on the eastern side of Australian continent?

Answer options

- 1) Trans antartica range
- 2) Australian Alps
- 3) Great dividing range
- 4) Appalachian range

Q.79) सागरी लाटांच्या खननकार्यामुळे (अपक्षरण) निर्माण होणारी भूरूपे ओळखा.

- अ) सागरी गुहा   ब) सागरी कमानी   क) समुद्रकडा   ड) पुळण   इ) वाळूचे दांडे

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, क, ड   2) ब, क, ड, इ   3) अ, ब, क   4) अ, ब, क, ड, इ

Q.79) Which of the following landforms are created by erosion by sea currents

- A) Sea caves   B) Sea arch   C) Sea shore   D) Pulana   E) Sand rods

Answer options

- 1) A, B, C, D   2) B, C, D, E
3) A, B, C   4) A, B, C, D, E

Q.80) यारदांग हे भूरूप कोणत्या प्रदेशात आढळते?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) महासागरीय   2) वाळवंटी   3) आर्द्रप्रदेश   4) हिमाच्छादित

Q.80) In Which region Yardang landform is seen?

Answer option

- 1) Oceans   2) Dessert   3) Humid area   4) Ice caps

Q.81) ज्वालामुखीचे प्रकार व नाव यांच्या योग्य जोड्या लावा.

प्रकार

नाव

- अ) जागृती ज्वालामुखी   I) किलीमांजारो (टांझानिया)
ब) सुप्त / निद्रिस्त ज्वालामुखी   II) व्हेसुव्हियस (इटली)
क) मृत ज्वालामुखी   III) फुजियामा (जपान)

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क
1)	III	II	I
2)	II	I	III
3)	II	III	I

Q.81) Match the following pairs

Types

Place

A) Live volcano	I) Kilimanjaro Tanzania
B) Sleeping volcano	II) Vesuvius Italy
C) Dead volcano	III) Fujiyama Japan

Answer Options :

	A	B	C
1)	III	II	I
2)	II	I	III
3)	II	III	I

Q.82) सागरजलाच्या क्षारतेबाबत पुढील विधाने विचारात घ्या.

- अ) बाष्पीभवन जास्त आणि गोड्या पाण्याचा पुरवठा कमी असणाऱ्या भागात सागरजलाची क्षारता कमी असते.
ब) बाष्पीभवनाचे प्रमाण कमी व गोड्या पाण्याचा पुरवठा जास्त प्रमाणात असणाऱ्या भागात सागरजलाची क्षारता जास्त असते.
क) पाण्याचे बाष्पीभवन कमी व गोड्या पाण्याचा पुरवठाही कमी अशा भागात सागरजलाच्या क्षारतेत फारसा फरक पडत नाही.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ व ब योग्य
2) ब व क योग्य
3) फक्त क योग्य
4) वरीलपैकी सर्व योग्य

Q.82) Consider the following statements regarding salinity of ocean water.

- A) High vaporization rate and less supply of river water in this type of area salinity of ocean water is always less.
B) Less amount of vaporization and heavy supply of river water in this type of region where high salinity of seawater found.
C) Less amount of vaporization and low supply of river water in this region salinity of sea water doesn't change much.

Answer options

- 1) A and B correct
2) B and C correct
3) Only C correct
4) All of the above are correct

Q.83) खालीलपैकी थंड ध्रुव कोणत्या ठिकाणास म्हटले जाते?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) व्होस्टॉक(अंटार्क्टिका)
2) व्हर्कोयान्स्क(सैबेरिया)
3) ग्रीनलँड
4) आइसलँड

Q.83) Which of the following place is called as cold pole?

Answer options

- 1) Vostok antartica
2) Verkoyansk (Siberia)
3) Greenland
4) Iceland

Q.84) भारताच्या पश्चिमेस व वायव्येस खालील देश आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) पाकिस्तान व अफगाणिस्तान
2) नेपाळ व चीन
3) पाकिस्तान व भूतान
4) बांग्लादेश व ब्रम्हदेश

Q.84) Which countries are situated on west and north west of India?

Answer options

- 1) Pakistan and Afghanistan
2) Nepal and China
3) Pakistan and Bhutan
4) Bangladesh and Brahmadesh

Q.85) खालीलपैकी बंगालच्या उपसागराला मिळण्याच्या नद्यांचा योग्य संच निवडा.

पर्यायी उत्तरे :

1) सिंधू, नर्मदा, तापी	2) सिंधू, गंगा, ब्रम्हपुत्रा
3) कृष्णा, कावेरी, महानदी	4) महानदी, गोदावरी, तापी

Q.85) Choose the correct option of rivers which meet Bay of Bengal?

Answer options

1) Sindhu, Narmada, Tapi	2) Sindhu, Ganga, Brahmaputra
3) Krishna, Kaveri, Mahanadi	4) Mahanadi, Godavari, Tapi

Q.86) योग्य जोड्या जुळवा.

राज्य

- अ) मणिपूर
ब) मेघालय
क) मिझोराम
ड) नागालँड

राजधानी

- I) कोहीमा
II) इम्फाल
III) शिलाँग
IV) अइझवाल

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	III	II	IV	I
2)	I	II	III	IV
3)	II	III	IV	I
4)	IV	II	III	I

Q.86) Match the following pairs

State

- A) Manipur
B) Meghalay
C) Mizoram
D) Nagaland

Capital

- I) Kohima
II) Imphal
III) Shillong
IV) Aizawl

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	III	II	IV	I
2)	I	II	III	IV
3)	II	III	IV	I
4)	IV	II	III	I

Q.87) खालीलपैकी भारताची सर्वात मोठी बहुदेशीय योजना कोणती?

पर्यायी उत्तरे :

1) दामोदर योजना	2) हिराकूड योजना
3) भाक्रा-नांगल योजना	4) चंबळ योजना

Q.87) Which of the following is India's biggest multidimensional project?

Answer options

1) Damodar project	2) Hirakud project
3) Bakra Nangal project	4) Chambal project

Q.88) पॅसिफिक महासागराच्या पश्चिम भागात जपान, चीन, फिलिपाईन्स इ. देशाच्या किनाऱ्यालगत निर्माण होणाऱ्या वादळांना कोणत्या नावाने ओळखले जाते ?

पर्यायी उत्तरे :

1) हरिकेन्स	2) टायफून	3) मिस्ट्रल	4) पांपेरो

Q.88) In the west of Pacific Ocean near the coast of Japan, china, Philippines storms are known as ____.

Answer options

1) Hurricanes	2) Typhoon	3) Mistral	4) Pampero

Q.89) पुढील वर्णन कोणत्या दिवसाचे आहे ?

- अ) या दिवशी विषुववृत्तावर सूर्यकिरणे लंबरूप पडतात.
ब) पृथ्वीवर सर्वत्र दिनमान व रात्रमान सारखेच असते.

पर्यायी उत्तरे :

1) अयनदिन	2) विषुवदिन	3) दक्षिणायन	4) उत्तरायण

Q.89) Following description speaks about which day?

- A) On this day sun rays are perpendicular on equator.
B) On this day day and night on earth are same.

Answer options

1) Ion day	2) Equinox	3) Dakshinayan	4) Uttarayan

Q.90) कंकणाकृती सूर्यग्रहण खालीलपैकी कोणत्या स्थितीत घडून येते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) चंद्र पृथ्वीपासून अपभू स्थितीत असल्यास
2) चंद्र पृथ्वीपासून उपभू स्थितीत असल्यास
3) वरीलपैकी दोन्ही स्थिती
4) वरीलपैकी दोन्हीही स्थितीत नाही.

Q.90) In which of the following situation we see circular solar eclipse?

Answer options

- 1) If moon is in the state of eclipse from Earth.
2) If the moon comes from the earth in a subsurface position.
3) Both the situations from above statements.

4) None of the above.

Q.91) महाराष्ट्रातील सर्वाधिक पर्जन्याचे ठिकाण खालीलपैकी कोणते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) आंबोली 2) महाबळेश्वर 3) माथेरान 4) वरीलपैकी सर्व

Q.91) Which is the highest raining religion in Maharashtra?

Answer options

- 1) Amboli 2) Mahabaleshwar 3) Matheran 4) All of the above

Q.92) खालील विधाने विचारात घ्या.

- अ) सातपुडा ही डोंगररांग नर्मदा व तापी नदीच्या खोऱ्यांना अलग करून त्यांचा जलविभाजक म्हणून कार्य करते.
ब) सातमाळा अजिंठा डोंगररांग गोदावरी व तापी नदीच्या खोऱ्यांना अलग करते.
क) हरिश्चंद्र बालाघाट डोंगररांग भीमा व कृष्णा नदीचे खोरे अलग करते.
ड) महादेव डोंगररांग गोदावरी व कृष्णा नदीचे खोरे अलग करते.

वरीलपैकी योग्य विधान कोणते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) फक्त अ व ब 2) फक्त ब व क
3) फक्त अ व क 4) वरीलपैकी सर्व

Q.92) Consider the following statements

- A) Satpura divides Narmada and Tapi basins and work as their water divide.
B) Sathmala Ajintha divides basins of Godavari and Tapi.
C) Harishchandra Balaghat divides basins of Bhima and Krishna river.
D) Mahadev mountain ranges divides water basins of Godavari and Krishna river.

Answer options

- 1) Only A and B are correct 2) Only B and C correct
3) Only A and C correct 4) All of the above are correct

Q.93) खालीलपैकी कोणती संस्था विकसनशील देशांसाठी तांत्रिक साहाय्य व प्रशिक्षण उपलब्ध करून देते ?

पर्यायी उत्तरे :

- 1) सार्क 2) आसियान 3) जागतिक व्यापारी संघटना 4) ब्रिक्स

Q.93) Which of the following institution provides technical guidance to developing countries?

Answer options

- 1) SAARC 2) ASEAN
3) World Trade Organization 4) BRICS

Q.94) पुढीलपैकी अयोग्य विधान ओळखा.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) भारताचा पश्चिम किनारा हा नद्यांच्या गाळाच्या संचयनाने बनला आहे.

- 2) जमिनीच्या मंद उतारामुळे पूर्व किनाऱ्याजवळ नद्या कमी वेगाने वाहतात.
- 3) भारताच्या पूर्व किनाऱ्याजवळ नद्यांच्या मुखाशी त्रिभूज प्रदेश आढळतात.
- 4) वरीलपैकी सर्व योग्य

Q.94) Find out incorrect option from the following statements

Answer options

- 1) The west coast of India is formed by the accumulation and formation of river silt.
- 2) Due to the slowdown in the land, rivers flow at lower speeds near the east coast.
- 3) Triangular regions are found at the mouths of rivers on the east coast of India.
- 4) All of the above are correct

Q.95) महाराष्ट्र राज्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ.....चौ.कि.मी असून भारताच्या.....टक्के क्षेत्र व्यापलेले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) 3,07,713;9.36
- 2) 3,06,713;8.36
- 3) 3,05,612;9.36
- 4) 3,05,710;7.26

Q.95) Geographical area of the state of Maharashtra is _____sq. km. and covers _____ per cent of India's territory.

Answer options

- 1) 3,07,713 ; 9.36
- 2) 3,06,713 ; 8.36
- 3) 3,05,612 ; 9.36
- 4) 3,05,710 ; 7.26

Q.96) हिमालयातील पर्वतरांगांचा उत्तरेकडून दक्षिणेकडे क्रम लावा.

- अ) काराकोरम   ब) झास्कर   क) लडाख   ड) शिवालिक   इ) पीरपांजाल

पर्यायी उत्तरे :

- 1) अ, ब, क, इ, ड
- 2) अ, क, ब, इ, ड
- 3) अ, इ, क, ब, ड
- 4) अ, ब, क, ड, इ

Q.96) Arrange the Himalayan range from north to south.

- A) Karakoram   B) Zasker   C) Ladakh   D) Shivalik   E) pirpamjal

Answer options

- 1) A, B, C, E, D
- 2) A, C, B, E, D
- 3) A, E, C, B, D
- 4) A, B, C, D, E

Q.97) अंदमान बेटसमूहातील.....बेटावर भारतातील एकमेव जागृत ज्वालामुखी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- 1) लॅंडफॉल
- 2) नारकोंडम
- 3) बॅरन
- 4) एकही नाही.

Q.97) On which island of Andaman Island group has India's only live volcano?

Answer options

- 1) Landfall
- 2) Narcondam
- 3) Barren
- 4) None of the above

Q.98) योग्य जोडया जुळवा.

अ) भारताचा पूर्व-पश्चिम विस्तार	I) 15,200 km
ब) भारताच्या उत्तर-दक्षिण विस्तार	II) 7,516 km
क) सागर किनाऱ्याची लांबी	III) 3,214 km
ड) भूसीमेची लांबी	IV) 2,933 km

पर्यायी उत्तरे :

	अ	ब	क	ड
1)	I	IV	III	II
2)	II	IV	I	III
3)	IV	III	II	I
4)	III	IV	I	II

Q.98) Match the following pairs

A) East-West extension of India	I) 15200km
B) North South extension of India	II) 7516 km
C) length of seashore	III) 3214 km
D) The length of the land boundary	IV) 2933 km

Answer Options :

	A	B	C	D
1)	I	IV	III	II
2)	II	IV	I	III
3)	IV	III	II	I
4)	III	IV	I	II

Q.99) 'यु' आकाराच्या दरीच्या निर्मितीसाठी कोणता पर्याय योग्य आहे ?.

- अ) नदीच्या खनन कार्यामुळे तयार होते.
 ब) नदीच्या संचयन कार्यामुळे तयार होते.
 क) हिमनदीच्या खनन कार्यामुळे तयार होते.
 ह) हिमनदीच्या संचयन कार्यामुळे तयार होते.

पर्यायी उत्तरे :

1) फक्त अ	2) अ, ब
3) ब, ड	4) फक्त क

Q.99) For the formation of U- shaped valleys which of the following option is correct?

- A) Formed by river mining
 B) Formed due to river storage work
 C) Formed by glacial mining
 D) Formed due to glacial storage work

Answer options

1) Only A correct	2) A and B correct
3) B and D correct	4) Only C correct

Q.100) महाराष्ट्रात कोणत्या जिल्ह्याच्या सीमा मध्य प्रदेश या राज्याच्या लागतात ?

- अ) नंदुरबार   ब) धुळे   क) अकोला   ड) गोंदिया   इ) जळगाव   फ) बुलढाणा   ग) वर्धा

पर्यायी उत्तरे :

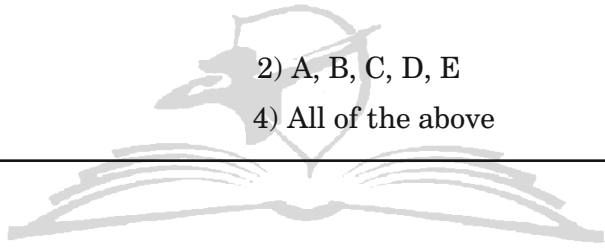
1) अ, ब, ड, इ, फ	2) अ, ब, क, ड, इ
3) फक्त अ व ब	4) वरीलपैकी सर्व

Q.100) Boundaries of which district of Maharashtra aligned with Madhya Pradesh?

- A) Nandurbar   B) Dhule   C) Akola   D) Gondia   E) Jalgaon   F) Buldhana   G) Vardha

Answer options

1) A, B, D, E, F	2) A, B, C, D, E
3) Only A and B	4) All of the above

लक्ष्य करीयर अकॅडमी

Where Imagination Meets Reality...!!

लक्ष्म करीयर अकॅडमी

Where Imagination Meets Reality...!!

MPSC

- Deputy Collector
- Dy.SP, तहसिलदार
- PSI, STI, ASO, तलाठी
- पोलिस भरती, महाभरती

Banking

- IBPS, RBI, SBI
- SSC
- Railway
- LIC

सरकारी नोकरी मिळविण्याची हमखास संधी...!

7887878001 / 7887878002

बेसमेंट, श्रीनाथ अपार्टमेंट, मुरकुटे लायब्ररी समोर, लेन नं. ३,
पंडीत कॉलनी, नाशिक - ४२२ ००२

बॅच	सुरु होण्याचा दिनांक	कालावधी
१) राज्यसेवा (Foundation)	१० जून	१ वर्ष
२) PSI / STI / ASO (Foundation)	१५ जून	१ वर्ष
३) राज्यसेवा (Foundation English medium)	१५ जून	१ वर्ष
४) राज्यसेवा (Fast track)	१० डिसेंबर	५ महिने
५) PSI / STI / ASO (Fast track)	१५ डिसेंबर	५ महिने
६) राज्यसेवा (Foundation English medium)	१५ डिसेंबर	५ महिने

सूचना –(पृष्ठ १ वरुन पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “ परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवागणी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

1) स्वामी दयानंद सरस्वती	2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
3) राजा राममोहन रॉय	4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. २०१ समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201.   ①   ②   ●   ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **झाकारिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Where Imagination Meets Reality...!!